

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/667/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113203788
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113203788.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi X. Y., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom O. XXXX/X, O. O., v konaní zastúpenom opatrovníčkou Oľgou Mlynarčíkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, so sídlom J. Kozáčka 19, Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 7, zast. JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 13, o zaplatenie 963,51 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 16. 06. 2014, č. k.: 7C/38/2014-67, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 963,51 Eur od 04. 06. 2010 do 05. 07. 2010 zastavil, vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým že právny predchodca navrhovateľa Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 sa návrhom doručeným súdu dňa 18. 02. 2013 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 963,51 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Tvrdil, že dňa 01. 10. 2008 uzavrel s odporcom zmluvu o pôžičke č. 2058133, na základe ktorej mu poskytol pôžičku vo výške 1 546,11 Eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Odporca mal splácať pôžičku v štyridsiatich dvoch mesačných splátkach po 36,81 Eur. Do dňa podania návrhu zaplatil celkom sumu vo výške 552,15 Eur. Odporca porušil povinnosť splácať poskytnuté plnenie riadne a včas, čím sa dostal do omeškania. Právny predchodca navrhovateľa listom zo dňa 26. 06. 2010 vyzval odporcu na zaplatenie celej dlžnej sumy naraz. Na základe uvedeného sa právny predchodca navrhovateľa domáhal zaplatenia sumy vo výške 963,51 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 04. 06. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

V priebehu konania právny predchodca navrhovateľa postúpil pohľadávku voči odporcovi na postupníka obchodnú spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o. O zmene účastníkov konania súd rozhodol uznesením č. k. 20Ro/55/2013 - 20 zo dňa 11. 09. 2013.

V doplnenom podaní doručenom súdu dňa 02. 06. 2014 navrhovateľ uviedol, že odporcovi bola poskytnutá pôžička na základe zmluvy zo dňa 01. 10. 2008 vo výške 995,82 Eur, ktorú sa odporca zaviazal splácať v štyridsiatich dvoch mesačných splátkach po 36,81 Eur. Z predpísaných úhrad vo výške 1 402,47 Eur zaplatil odporca celkom sumu vo výške 552,15 Eur. Žalovaná suma vo výške 963,51 Eur pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 850,32 Eur a z poplatkov vo výške 113,19 Eur.

Podaním doručeným súdu dňa 03. 06. 2014 označeným ako „oprava návrhu na začatie konania“ sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy vo výške 963,51 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 06. 07. 2010 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Súdu sa nepodarilo súdu zistiť miesto, kde sa odporca zdržiava, preto uznesením č. k. 7C/38/2014 - 45 zo dňa 02. 04. 2014 ustanovil odporcovi opatrovníka, ktorý podaním doručeným súdu dňa 12. 05. 2014 vzniesol námietku premlčania a žiadal návrh zamietnuť.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že účelom predmetnej zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi finančné prostriedky, ktoré sa odporca zaviazal splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Zmluva o pôžičke uzavretá medzi účastníkmi je zmluvou v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Na základe zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi pôžičku vo výške 30 000,00 Sk (995,82 Eur). Súčasťou zmluvy boli aj podmienky k zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že na strane poskytovateľa (navrhovateľa) je podnikateľ a na strane príjemcu služieb (odporcu) ide o fyzickú osobu. Z hľadiska povahy subjektov ide o vzťah občianskoprávny, keďže predmetom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky.

Pretože navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 03. 06. 2014 žiadal odporcu zaviazat' na úroky z omeškania vo výške 9 % ročne od 06. 07. 2010, hoci v pôvodnom návrhu sa domáhal zaplatenia úrokov z omeškania od 04. 06. 2010, súd jeho podanie posúdil ako späťvzatie návrhu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 963,51 Eur od 04. 06. 2010 do 05. 07. 2010 a konanie v tejto časti zastavil.

Následne o zaplatenie sumy vo výške 963,51 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 963,51 Eur od 06. 07. 2010 do zaplatenia. Konštatoval, že zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky č. 2058133 uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 01. 10. 2008 má písomnú formu, avšak chýbajú jej podstatné náležitosti, ktorými sú konečná splatnosť úveru (§ 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch), výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2, písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch) a ročná percentuálna miera nákladov (§ 4 ods. 2, písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch).

Pokiaľ ide o konečnú splatnosť úveru, vyžaduje sa časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (týmto sú: dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok). Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údaja, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať.

Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov tiež nie sú v zmluve uvedené a za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať prehľad splátok a úhrad. O výške, počte a termínoch splátok má byť spotrebiteľ informovaný vopred.

Pokiaľ ide o ročnú percentuálnu mieru nákladov, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je uvedený len v podmienkach k zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky (č. I. 4 spisu). Ide teda o formuláciu z podmienok, ktoré zodpovedajú relatívne samostatnému dokumentu, ktorý by sa mal týkať viacerých zmlúv so zhodným obsahovým prvkom. Preto, aj keď ide o formuláciu na druhej strane základného textu zmluvy, táto formulácia nie je dostatočne prehľadná pre účel informovania spotrebiteľa, aby si uvedomil, aké náklady vyplývajú zo záväzných ustanovení konkrétnej zmluvy.

Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že poskytnutá zmluva o pôžičke je bez poplatkov a bez úrokov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že odporcovi poskytol pôžičku vo výške 995,82 Eur, z ktorej vyčerpal odporca sumu vo výške 1 402,47 Eur, aj napriek tomu, aby preukázal svoj nárok čo do základu a výšky nepreukázal poskytnutie pôžičky vo výške 1 402,47 Eur. Súdu nebol predložený právny titul, na základe ktorého bola odporcovi poskytnutá pôžička vo výške 406,65 Eur (t. j. 1 402,47 Eur - 995,82 Eur). Preto dospel k záveru, že odporcovi bola poskytnutá pôžička len vo výške 995,82 Eur (preukázaná zmluvou o poskytnutí rýchlej pôžičky č. 2058133), ktorú odporca vrátil v časti 552,15 Eur. Na zaplatenie poplatkov

(resp. pokút) navrhovateľ nemá nárok, pretože poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a súdu tiež nie je zrejmé, z čoho vychádzal navrhovateľ pri uplatnení zaplatenia poplatkov vo výške 113,19 Eur, keď v bode 12 všeobecných podmienok je uvedených až päť druhov poplatkov, pokút či sankčných úrokov (poplatok za predčasné splatenie, zmluvná pokuta, sankčný úrok, pokuta za vypovedanie a náklady konania).

Pretože opatrovník vzniesol námietku premlčania, Opatrovník v konaní zastupuje odporcu na základe rozhodnutia súdu, a teda v konaní bráni jeho práva, súd na ňu prihliadol. Z prehľadu splátok a úhrad a aj z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok mal preukázané, že poslednú splátku zaplatil odporca dňa 05. 01. 2010. Je teda nepochybné, že už dňa 06. 01. 2010 mohol navrhovateľ (resp. v tom čase jeho právny predchodca) uplatniť svoje právo na súde prvýkrát. Odporca ani predtým neplnil svoje povinnosti riadne a včas. Návrh bol na súde podaný dňa 18. 02. 2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty (použitie Občianskeho zákonníka je odôvodnené tým, že svoj nárok navrhovateľ odvádza od zmluvy o pôžičke, ktorá je upravená ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku). Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že jeho nárok je v celom rozsahu premlčaný. Na zistený skutkový stav aplikoval § 52 ods. 1, 100 ods. 1, 101, 657 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a), § 4 ods. 1, 2, písm. g), i), j), k), ods. 3, § 8aa ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku sa odvolal navrhovateľ. Namietal výrok súdu, ktorým zamietol návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania. Namietal nesprávne právne posúdenie a nedostatočne zistený skutkový stav.

Žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a podľa § 220 O. s. p. ho zmenil tak, že návrhu navrhovateľa vyhovie, respektíve podľa § 221 ods. 1, 3 O. s. p. ho zruší a vráti súdu 1. stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy konania.

Argumentoval, že pre posúdenie otázky premlčania je potrebné vychádzať z predžalobnej upomienky zo dňa 26. 06. 2010, v zmysle ktorej bol odporca povinný uhradiť dlžnú sumu do troch dní od doručenia tejto upomienky. Nakoľko odporcovi bola poskytnutá trojdňová lehota na úhradu z dlžnej sumy, premlčacia doba začala plynúť najskôr 30. 06. 2010, t. j. deň nasledujúci po uplynutí trojdňovej lehoty a uplynula dňa 30. 06. 2013.

Aj keď odporca neprevzal túto upomienku, pretože bol na adrese doručenia neznámy, upomienka bola odporcovi poslaná na adresu, ktorú uviedol pri uzavretí zmluvy a novú adresu odporca navrhovateľovi neoznámil. Túto skutočnosť nemôže klásť súd na ťarchu navrhovateľa. Preto tvrdí, že keďže návrh na začatie konania bol podaný dňa 18. 02. 2013, nemožno uplatnený nárok považovať za premlčaný.

V odôvodnení rozhodnutia súd uvádza, že odporcovi poskytol pôžičku sume 995,82 Eur, z ktorej odporca uhradil 552,15 Eur. So zvyšnou časťou sumy za súd nijakým spôsobom nevysporiadal. Zastáva názor, že voči odporcovi má nárok prinajmenšom na sumu 443,67 Eur s príslušenstvom.

Odporca ani vedľajší účastník, ktorý do konania vstúpil po vydaní rozhodnutia prvostupňovým súdom sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil podľa § 221 ods. 1, písm. h) O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné, keď prvostupňový súd nedostatočne vykonal dokazovanie, zároveň nesprávne aplikoval príslušné právne normy.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2, písm. d) O. s. p., teda že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je daný v prípade pochybenia v zistení skutkového stavu veci, spočívajúceho v tom, že skutkové zistenie, ktoré je podkladom pre rozhodnutie prvostupňového súdu je vadné, nakoľko z vykonaných dôkazov nevyplynulo.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2, písm. f) O. s. p. vychádza z predpokladu, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho súdenia veci. Nesprávnym právny

posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom Zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky dňa 01. 10. 2008. Z nej vyplynulo, že v skutočnosti bolo odporcovi požičaných 995,82 Eur s tým že celková suma pôžičky mala predstavovať 1546,11 Eur vrátane úrokov a poplatkov. Bol dohodnutý počet splátok 42, konečná splatnosť 42 mesiacov, ročná úroková sadzba 30,40 % a priemerná hodnota RPMN 61,36 %. Výška jednotlivých splátok bola dohodnutá na 36,81 €.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že aplikoval zákon o spotrebiteľských úveroch, avšak neuviedol jeho číslo. Je to dôležité z dôvodu, aby bolo možné presne identifikovať právny predpis, podľa ktorého súd rozhoduje aj z hľadiska časovej pôsobnosti právnej normy. V čase uzavretia zmluvy platil zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

Podľa § 4 ods. 2 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musela obsahovať okrem iného

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

Podľa odseku 3 platilo, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2, písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že zmluva neobsahuje výšku, počet splátok. Zo zmluvy vyplýva, že počet splátok bol dohodnutý na 42, taktiež bola dohodnutá ich v sume 36,81 Eur. V tomto rozsahu skutkové zistenia prvostupňového súdu nie sú správne. Vo zvyšku však záver prvostupňového súdu je správny.

Zmluva o pôžičke neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov. Tieto skutočnosti prvostupňový súd vyhodnotil správne. Preto je aj správny záver, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Prvostupňový súd pri posúdení vychádzal zo zistenia, že poslednú splátku zaplatil odporca dňa 05. 01. 2010. Preto za deň, kedy navrhovateľ mohol uplatniť svoje právo na súde prvýkrát, bol deň 06. 01. 2010. Návrh na súde bol podaný až 18. 02. 2013, teda po uplynutí premičacej lehoty.

Tento jeho záver žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil. Nedospel k záveru, že zmluva o poskytnutí pôžičky je neplatná, len že je bez úrokov a poplatkov. Odhliadnuc od toho, že zmluva neobsahuje, kedy mal odporca začať splácať prvú splátku a kedy mala nastať konečná splatnosť úveru, ak podľa Všeobecných podmienok prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzavretí zmluvy (6. 4), a to do 20. dňa v príslušnom na mesiaci (6. 2), a odporca mal splácať 42 splátok, potom konečná splatnosť úveru by nastala 20. apríla 2012.

V zmysle § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas. Povinnosťou odporcu bolo plniť splátky vo výške 36,81 Eur mesačne. Bolo preukázané, že naposledy odporca plnil 05. 01. 2010. Jeho povinnosť však trvala i naďalej. Tým, že dlh prestal splácať, dlh v tom čase nezanikol. Navrhovateľ v návrhu na začatie konania uviedol, že dňa 26. 06. 2010 zaslal odporcovi predžalobnú

upomienku a vyzval ho na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorazovo. Toto jeho tvrdenie vyplýva aj z poskytnutého dôkazu tejto predžalobnej upomienky zo dňa 26. 06. 2010.

Okresný súd tejto skutočnosti nevenoval náležitú pozornosť. Neskúmal, či navrhovateľ mal právo požadovať od odporcu jednorazové splatenie všetkých splátok, hoci odporca mal splácať pôžičku do apríla 2012. Prvostupňový súd neaplikoval § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Zaplatením určitej splátky zaniká konkrétna povinnosť dlžníka, ale dlh a právny pomer, ktorý ho zakladá, trvá dovtedy, kým nie je zaplatená posledná dohodnutá splátka. Ak dôjde k dohode o tom, že sa bude plniť v splátkach už zročný dlh, a ak veriteľ chce, aby dlžník plnil v splátkach aj úroky z omeškania, musí to s dlžníkom výslovne dohodnúť podľa § 521. Pri plnení v splátkach dohodou účastníkov môže byť určené, že tak dlžník niektorú splátku nezaplatí, má veriteľ právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky (takzvaná strata lehôt). Bez dohody veriteľ toto právo nemá. Veriteľ však môže takto vzniknuté právo použiť najneskoršie do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak stratu lehôt neuplatní, pokračuje sa plnenie v splátkach.

V konaní navrhovateľ nepreukázal, ani netvrdil, že možnosť zosplatenia pohľadávky bola dohodnutá. Ide o významnú skutočnosť pre posúdenie premlčania. Prvostupňový súd nezohľadniac citované ustanovenie nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty ako aj jej koniec.

Preto v ďalšom konaní sa bude dôsledne zaoberať plynutím daných lehôt vo vzťahu k citovanému ustanoveniu ako aj § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré vôbec neaplikoval, hoci mal. Z neho vyplýva, že aj bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V ďalšom konaní posúdi, kedy nastáva zročnosť jednotlivých splátok vo vzťahu k všeobecným podmienkam a uzavretej zmluve. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 samostatne. Bude sa taktiež zaoberať otázkou, či v dôsledku nezaplatenia niektorej zo splátok sa stal zročným celý dlh, o čom musí predložiť dôkazy navrhovateľ. Jeho tvrdenie uvedené v návrhu na začatie konania nebolo doteraz preukázané a súdom ani vyhodnotené.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.